

СУБОТНІ ЗУСТРІЧІ

Фото Володимира КОВАЛЕНКА

Народна артистка України Євгенія Серебрякова: «Дуже шкодую, що мої дитячі портрети авторства Івана Марчука не збереглися»

Вона належить до тих щасливих і одержимих сценою майстрів, до яких слава народної артистки прийшла значно раніше, ніж офіційні звання і визнання. Останніми роками сумські шанувальники Мельпомени звикли ходити до театру, аби побачити саме її — неповторну і талановиту Євгенію Серебрякову.

Вона така різна на сцені, що неможливо визначити артистичне амплуа: діапазон ролей неймовірно широкий — від глибоко трагічних до комічних. Саме завдяки своєму багатогранному таланту прима сумської сцени давно утвердилася як одна із провідних актрис обласного академічного театру драми та музичної комедії імені М. Щепкіна.

Євгеніє Климівно, ви родом із Тернопілля, а чи не все своє творче життя — в Сумах. Чи не шкодуєте, що так склалася доля?

— До Слобожанського міста я давно вже звикла, мені тут дуже

чужий і вимогливий, відразу одружив мене роль Марини за однойменним твором Тараса Шевченка. Роль складна, трагічна. Але впоралась! Тоді зрозуміла, що не святі горщики ліплять...

Саме на середину 1960-х припали зміни в сімейному житті. Вийшла заміж за свого дорогого і єдиного Володю Серебрякова — музичного диригента, музиканта, композитора. Торік відзначили золоте весілля: він моя справжня опора, друг, порадник. А тоді мешкали в різних гуртожитках, я навіть доньку Віточку народила, коли жили нарізно.

Аж тут в одній з газет трапилося оголошення, що в Сумському обласному театрі імені М.Щепкіна вакансія диригента. Відразу й поїхали.

Тодішній директор Кость Швець прийняв нас, як своїх дітей, підготував дві кімнатки неподалік театру. Та ще й з балконом! І хоч там бракувало комунальних зручностей, ми були щасливими. А через рік одержав

УК Якщо вже заговорили про мову, то чи правда, що свого часу мали певні проблеми через помітний акцент у російській вимові?

— Було таке. Більше того, коли в 1986-му разом з трупкою гастролювали в Москві, мені не дозволили виконати жодної з п'яти ролей. Навіть українськомовну Хіврю із «Сорочинки». Сказали, що я не працюю «над удосконаленням російського мовлення».

Відомо, що ви родичка видатного художника сучасності Івана Марчука. Чи зустрічаєтеся з ним?

— Ми народилися в одному селі, Іван старший за мене на два роки. Він мій троюрідний брат по татовій лінії. У роки дитинства ми й гадки не мали, хто ким стане в дорослому житті. А ось маленький Ваня вже тоді малював. Навіть мене. Ось тільки прикро, що ті дитячі портрети не збереглися. Ми всі збиралися на так званій шкільці — це долина в селі, де відбува-

ДОСЬЄ «УК»

Євгенія СЕРЕБРЯКОВА. Народилася 1941 року в селі Москалівка на Тернопільщині. Закінчила Київський інститут театрального мистецтва імені І. Карпенка-Карого. З 1967-го — артистка драми Сумського академічного театру драми та музичної комедії імені М. Щепкіна. Зіграла понад 150 ролей, переважно головних. Кавалер ордена Княгині Ольги III ступеня. Лауреат премії імені М.Заньковецької.

впізнав. Ото була зустріч! Пішли до мене додому, я познайомила Івана з моїм сімейством. Пам'ятаю, що на дорогу дали йому квашених огірків власного приготування, які йому особливо сподобалися.

Нині, хоч і не часто, однак спілкуємося. До речі, в Києві маю дуже багато друзів і колег, серед яких народні артистки Ада Роговцева, Рая Недашківська, у Львові — добре знані і шановані Святослав Максимчук, Федір Стригун, Таїсія Литвиненко, Богдан Козак...

Як оцінюєте сьогоднішню ситуацію в рідному театрі?

дача героїня і актриса були одним цілим.

Чим захоплюєтеся у вільний час, якщо він є?

— Є, але й справді обмаль. Тому щиро вдячна своїй родині за розуміння моєї надлюдської любові до сцени. Значну частину так званого вільного часу віддаю сім'ї. Я щаслива дружина, мама, бабуся. Чоловік — диригент Сумського вищого училища мистецтв і культури імені Д. Бортнянського, заслужений працівник культури, кавалер ордена «За заслуги» III ступеня, донька — фахівець з англійської філології, зять — військовий інженер.

покинути його. Ви не уявляєте, що для мене і моєї родини значать Суми і Сумщина! Це моя друга маленька батьківщина, яку люблю так само, як і свою Москвалівку. Про це написала ось такі рядки:

*Любов свою ділити я не буду:
Не розділяти — склеювати
мушу.
Тебе, волинська земле,
не забуду!
Сумській землі віддала свою
душу.*

❖ А як сталося, що ви є сумчанкою, і чому ви, тоді сільська дівчинка, вирішили бути артисткою?

— Я народилася в бідній селянській сім'ї, де про якісь статки не випадає говорити. Мої батьки зналися на пісні, мали чудові голоси. Але навіть гадки не мали, що їхня донька стане артисткою. Мене ж на сцену дуже тягнуло. Після уроків — на репетицію драматичного гуртка. А мама гукає: «Женю, полий капусту, прополи моркву, подивися, як там картопля!».

Встигала скрізь. Тож ще на сільській сцені зіграла Наталку Полтавку і велику драматичну роль Орини за твором Вадима Собка «Багряна осінь». Після закінчення школи вступила до театральної студії при Тернопільському театрі, де головним режисером був знаменитий Ярослав Гелас. Уявіть: він, такий досвід-

ний актор, у свій час не міг до нині.

❖ У вашій творчій біографії була вимушена трирічна перерва...
— Так, у 1987 році я пішла з театру за власним бажанням. Не витримала тиску диванно-кабінетних п'яничок, пліток, заздрощів. Сьогодні, з висоти прожитого, відчуваю, що могла б поборотися. Але що минуло, того не повернеш. Втішена з того, що мою відсутність помітили глядачі. Пригадую, як сумська активістка Надія Кондратюк написала листа до високої інстанції: мовляв, чому така артистка, як Серебрякова сидить удома?

Хоч, власне, я мала чим зайнятися: тоді народився онучок Олечка. Він підріс, а я повернулася до свого театру. Тодішній головний режисер заслужений діяч мистецтв Олександр Бойцов зрадив, мабуть, дужче, ніж я сама.

❖ Чи є в діяльності театру — не лише сумського, а й інших в Україні — щось таке, що вас не влаштовує, проти чого протестує душа?

— Низькі і непристойні слова, які інколи лунають зі сцени. На щастя, Сум це не стосується. Невже не можна обійтися без тієї мерзотної мішанини, якою почасти годують глядача? Чи замало в українській мові добрих, світлих слів? А якщо треба додати перцю, то можна взяти словосполучення, що не ріже вухо вульгарністю.

Знався зустрічі, рідні при. Вже тоді Ваня подавав великі надії, і мало хто сумнівався в його великому

Позитивний і високий. Сумський академічний нині на піднесенні. Завдяки зусиллям передовсім

Галія («Майська ніч» за М.Гоголем, режисер Ігор Рибчинський).
У ролі Левка — заслужений артист України Сергій Дідусенко

майбутньому. Після закінчення школи наші дороги розійшлися на багато років. Та якось, коли я вже жила в Сумах, повідомили, що в одному з музеїв виступатиме Іван Марчук. Звісно, що я не могла не піти. І ось він перед численною аудиторією розповідає про свою роботу, ділиться спогадами про дитинство, Москвалівку, в якій нещодавно побував, зустрічався з родичами. Вибравши зручну паузу, я запитала: «А чи гостював у Гані Гагрень?» Це наша з ним родичка, яка відома своїми вишуканими кулінарними стравами і завжди частує ними гостей. Іван Степанович оторопів. Пильно так глянув на мене, а тоді

його директора заслуженого діяча мистецтв Миколи Юдіна та молодого перспективного художнього керівника Антона Меженіна. Останніми роками щепкінці активно шукають нові форми і методи роботи, в унісон із часом, що стрімко змінюється. Це заслуговує всілякої похвали і підтримки. З такими особистостями працювати цікаво і комфортно.

❖ У вас стільки ролей, що самого тексту треба так багато пам'ятати...

— До кожної вистави готуюся максимально ретельно, а кожну роль проживаю так, щоб для гля-

дач було, нічого не залишилося — займається моделюванням одягу.

А ще люблю їздити на дачу — це на околиці Сум у мікрорайоні Баси. До речі, тому самому, про який згадає наш земляк відомий драматург Яків Мамонтов у п'єсі «Рожеве павутиння». Ото на тій ділянці мій Володя власноруч звів будиночок 3,5 на 5,5 метра. А ще є 12 соток землі, на якій росте все, що сіємо і садимо. І насамперед улюблені мамині чорнобривці, айстри, краков'яни.

❖ А в рідній Москалівці буваєте?

— Намагаюся навідуватися, щоб уклонитися батьківським могилам. Родинної хати немає, є тільки дві яблуні. Якщо приїжджаю восени, то неодмінно зриваю кілька яблук і везу сюди, до Сум, щоб пригостити своїх рідних. Ці яблука зберігають найдорожче — тепло мого далекого дитинства.

Рідних майже не залишилося, то заходжу до сусідів, які доглядають могили моїх батьків. Ото погостюю — і з дому та й додому, як писав поет.

Хоч у самому Тернополі неодмінно навідуюся до рідного театру, сідаю у сквері біля пам'ятника Т. Шевченку і з радісною зажурою згадую далеку юність.

❖ Про що сьогодні мріє актриса Євгенія Серебрякова?

— І мрію, і дуже хочу, щоб процвітав мій театр і завжди був на творчій висоті. Прошу у Бога здоров'я, щоб ще побігати по сцені. А головне — молюся за Україну, прошу Господа повернути розум новоявленим гітлерам, щоб вони покинули нашу землю. Щоб запанував мир в Україні, про що говорить моя героїня у виставі за п'єсою Богдани Олександровської «Остання сповідь».

Олександр ВЕРТІЛЬ,
«Урядовий кур'єр»

РЕЦЕПТ ВІД ЄВГЕНІЇ СЕРЕБРЯКОВОЇ

— Ковбасу по-домашньому навчила готувати моя мама. Може, нема нічого особливого, та якщо це робити з любов'ю, то дуже смачно! Берете м'ясо — хоч свинину, хоч куряче. Дрібно ріжете, пропускаєте крізь м'ясорубку, начиняючи кишки. Не шкодуйте часнику, дрібненько наріжете сала. Спеції — за смаком. У духовці смажити не менше години, переклавши двічі-тричі з боку на бік.

Аромат невимовно приємний! Хоч, може, тому, що то рецепт від мами...